

УТИЛІЗАЦІЯ ВІДХОДІВ ЯК СКЛАДОВА ЕКОЛОГІЗАЦІЇ РЕГІОНУ

Кугут Н., здобувач вищої освіти гр. БТ 4/1,

Науковий керівник – Коваленко Г.В. канд. екон. наук,

ст. викладач кафедри економіки підприємств

Миколаївський національний аграрний університет

Зростаюча кількість відходів і недостача засобів їхні переробки характерні для багатьох міст. Муніципальні влади повсюдно намагаються знайти кращий спосіб для утилізації відходів своїх громадян. Особливо гостро ця проблема коштує в промислово розвинутих країнах, тому що стан навколишнього середовища не допускає використання традиційних місць скидання. Усе більше і більше сміття вивозиться на далекі відстані в санітарні зони скидання, де він сортується для витягу кошовних матеріалів з метою подальшої переробки і спалюється в спеціальних печах, призначених для одержання енергії.

Сміттєзвалища в Україні займають близько 5% від загальної території держави. Про це свідчать дані Всеукраїнської екологічної ліги. Це більше,

ніж Миколаївська область і приблизно дорівнює площі Бельгії. Згідно з Національною стратегією управління відходами, кожен українець продукує від 300 до 350 кілограм сміття на рік. Переробляється з нього лише до 5%. Наприклад, у Швеції – 99%, Німеччині – 97%, Японії – 90%.

Миколаївська область займає площу 26 тис.кв.км, на якій проживає 1207,7тис.чоловік.

Результати вивчення процесу утворення відходів у населених пунктах області свідчать, що кожним мешканцем утворюється в середньому від 0,55 кг відходів (міста) до 0,8 кг (сільські населені пункти). Таким чином, щоденно на території Миколаївської області утворюється 438 тонн відходів мешканцями міст та 328 тонн сільськими жителями, що загалом становить 766 тонн на день або 6128 м³. Внаслідок відсутності стовідсоткового охоплення потенційних джерел утворення побутових відходів спостерігається невідповідність між офіційними обсягами захоронення побутових відходів на сміттєзвалищах 950-980 тис.м³, на рік та розрахунковими показниками.

Тільки з розрахунку на середньорічну норму утворення побутових відходів на одного мешканця в міській місцевості реальний обсяг утворення побутових відходів становить 1,3 млн.м³, що в 1,5 рази перевищує показники офіційної статистики з їх захоронення.

Всього на території області налічується майже 500 сміттєзвалищ загальною площею 565 гектарів. Найбільші сміттєзвалища розташовані у містах обласного підпорядкування - Миколаєві, Вознесенську, Первомайську, Южноукраїнську, Новій Одесі, а також в смт Врадіївка, Веселинове, Братське.

Миколаївський полігон ТПВ займає площу у 40 гектарів. Однак це не майданчики та сектори, а 50-метровий прошарок сміття, накопичений за 46 років. Ресурс експлуатації звалища вичерпано більш ніж на 90%. І альтернативи поки що немає.

Серед усіх видів утворення відходів найбільший відсоток становлять тверді побутові відходи, від стану поводження з якими залежить екологічна безпека, благоустрій населених пунктів, здоров'я та благополуччя населення. Отже, ступінь надання населенню планово-регулярних послуг щодо збирання, транспортування та утилізації відходів є певним показником рівня життя громадян.

У населених пунктах області послуги із санітарного очищення отримують від 50 до 100 відсотків населення, а в сільській місцевості – до 25 відсотків. Є села, де такі послуги взагалі не надаються. Населення змушене позбавлятися побутових відходів, внаслідок чого у балках, ярах, долинах річок утворюються стихійні сміттєзвалища, що забруднюють ґрунти та водні об'єкти.

Одним із першочергових завдань у сфері поводження з побутовими відходами є зменшення обсягів їх захоронення на полігонах та сміттєзвалищах за рахунок впровадження сучасних методів і технологій із сортування, переробки та утилізації побутових відходів.

Впровадження роздільного збирання побутових відходів повинно спрацьовувати на зменшення обсягів сміття до 30 – 40 відсотків, продовження терміну експлуатації існуючих полігонів, скорочення площ землевідводу під перспективне будівництво.

Технічно роздільне збирання передбачає встановлення біля будинків замість одного контейнера, як мінімум двох: один – для ресурсоцінних відходів – пляшок, пакетів, паперу тощо, інший – для органічних відходів.

Екологи вважають, що країні треба близько 30 років, щоб усі жителі навчилися правильно поводитися зі сміттям. Так в школах району вже декілька років поспіль збирають макулатуру, пляшки та металобрухт. Багато на зборі вторинної сировини не заробиш. Більшість пунктів прийому вторсировини не приймають поштучно, а лише оптом. Ціни різняться та залежать від кількості. Тож, головне в подібних акціях - піклування про довкілля.

Як висновок можна підвести, що в Україні проблема зі сміттям існує через законодавство, адже закони просто не зобов'язують його переробляти. Передбачений лише один спосіб утилізації – захоронення. Відсутня національна система поводження з відходами, яка починалась би із запобігання утворенню відходів, забезпечувала б роздільний збір сміття, його транспортування та перетворення у ресурс.

Список використаних джерел

1. Фурманенко О.С., Петухов І.С., Мурза М.С. Прибирання та санітарне очищення населених місць.- К,: Будівельник, 1991 – 145 с.
2. Шевченко Л.В., Процко А.А. Обзор методов термической переработки бытовых отходов на мусоросжигающих заводах. Збірка матеріалів конференції «Вирішення технологічних та медико-біологічних проблем при використанні промислових і побутових відходів. 25-29 липня 2008 р. Свалява, с. 39-47.